

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 29.9.2010
KOM(2010) 522 lõplik

2010/0276 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr .../...,

**millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse
rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Ülemaailmse majandus- ja finantskriisi tingimustes on ilmnenu, et majandus- ja rahaliidus on vaja majanduspoliitikat rohkem kooskõlastada ning selle järelevalvet tõhustada. Tänu olemasolevatele kooskõlastus- ning järelevalvevahenditele ja -meetoditele suutis EL saada kontrolli alla olukorra, millest ükski liikmesriik üksi ei oleks suutnud välja tulla. ELi institutsioonid ja liikmesriigid reageerisid kiiresti ja jätkavad praegugi koostööd, et taastada kriisist, mille sarnast meie põlvkond varem ei ole näinud.

Hiljutiste kogemuste põhjal võib aga öelda, et praegu kehtiv kooskõlastussüsteem ning olemasolevad järelevalvemenetlused on endiselt lünklikud ja nõrgad. Üldjoontes on jõutud kokkuleppele, et majandus- ja rahaliitu on hädasti vaja tugevdada, et tagada makromajanduse stabiilsus ja riigi rahanduse jätkusuutlikkus, mis on SKP ja tööhõive püsiva kasvu eeltingimused.

Kriis pööras täielikult pea peale kuni 2007. aastani valitsenud soodsad majandus- ja finantstingimused ning selgeks sai tõsiasi, et headel aegadel saadud ootamatut lisatulu ei kasutatud piisavalt ära manööverdamisruumi loomiseks selleks puhuks, kui olukord halveneb. Enamikus liikmesriikides on vaja eelarvet märkimisväärselt konsolideerida, et valitsemissektori võlg hakkaks vähenema. Olukorra muudab pakilisemaks asjaolu, et Euroopa riikidele ja nende majandusele avaldab mõju rahvastiku vananemine, mistõttu muutuvad töajõuga varustamine ja valitsemissektori eelarve veelgi problemaatilisemaks. Võla vähendamine on enamiku riikide suur probleem, arvestades asjaolu, et kõrgemate maksude ja riskipreemiade kaudu avaldab see negatiivset mõju majanduslikele stiimulitele ja majanduskasvule.

Eelarvepoliitika kooskõlastamise ja järelevalve põhivahend on stabiilsuse ja kasvu pakt, millega rakendatakse aluslepingus eelarvedistsipliini kohta sätestatud. Kõnealust pakti on vaja tugevdada, et suurendada kokkulepitud ja kooskõlastatud väljumisstrateegia usaldusväärsust ja hoiduda varasemate vigade kordamisest. Nüüd esitatavate ettepanekute kogumiga püütakse tugevdada pakti järgmiselt: i) täpsustatakse selle sätteid kogemuste, ennekõike kriisist saadud kogemuste põhjal; ii) lisatakse tõhusamad jõustamisvahendid; ning iii) lisatakse riikide eelarveraamistikku käsitlevad sätted. Kõnealune ettepanekute kogum on osa ELi 2020. aasta strateegia raames teostatavast majandusliku juhtimise ulatuslikumast reformist ning see hõlmab ettepanekuid selle kohta, kuidas parema järelevalve, sealhulgas häire- ja sanktsioonimehhanismide abil likvideerida makromajanduslik tasakaalunihe. Majanduspoliitika kooskõlastamise eri komponendid, sealhulgas struktuurireformide järelevalve, tuleb integreerida uude järelevalvetsüklisse ehk nn Euroopa poolaastasse, mis tähendab, et ühte liidetakse stabiilsuse ja kasvu paktiga kehtestatud menetlused ning majanduspoliitika üldsuunised, nii et stabiilsus- ja lähenemisprogramme ning liikmesriikide reformikavu hakatakse esitama ühel ajal.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE TULEMUSED

Komisjon esitas praeguste ettepanekute põhieesmärgid kahes teatistes: 12. mai 2010. aasta teatistes „Majanduspoliitika koordineerimise edendamine” ning 30. juuni 2010. aasta teatistes „Majanduspoliitika parem koordineerimine aitab suurendada stabiilsust, elavdada

majanduskasvu ja luua enam töökohti – ELi majandusjuhtimise tõhustamise hoovad”. Komisjon soovis ametliku teatisega näidata, et on võtnud oma südameasjaks edendada dialoogi liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja kõigi sidusrühmadega ning samal ajal teha konkreetsed ettepanekud meetmete kohta.

2010. aasta juunis jõuti Euroopa Ülemkogul kokkuleppele, et meie majanduspoliitikat on hädasti vaja tõhusamalt kooskõlastada. Kokkulepe sisaldas esimesi suuniseid seoses stabiilsuse ja kasvu paktiga ning eelarve järelevalvega. Eelkõige lepiti Euroopa Ülemkogul kokku järgmises: i) karmistada stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku ja paranduslikku osa, sealhulgas sanktsioonidega, ning võtta nõuetekohaselt arvesse euroala liikmesriikide konkreetset olukorda; ii) eelarve järelevalves suurendada märgatavalt võla suuruse ja kujunemisega ning üldise jätkusuutlikkusega seotud küsimuste osatähtsust; iii) tagada, et kõikides liikmesriikides on kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga kehtestatud siseriiklikud eelarve-eeskirjad ja keskpika perioodi eelarveraamistik; iv) tagada statistikaandmete kvaliteet.

Euroopa Ülemkogu kutsus majandusliku juhtimise töökonda, mida juhivad ülemkogu eesistuja ja mis loodi 2010. aasta mais, ning komisjoni üles kiiresti edasi arendama kõnealuseid suuniseid ning need kasutusele võtma. Komisjoni ja töökonna vaheline koostöö oli edukas. Komisjon aitas töökonna tegevusele kaasa eespool nimetatud teatistega ja ühekordsete toetusmeetmetega.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Stabiilsuse ja kasvu pakti õiguslik alus on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 121 ja 126. Stabiilsuse ja kasvu pakt hõlmab järgmisi õigusakte: nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (ennetuslik osa); nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (paranduslik osa) ning Amsterdami 17. juunil 1997 kogunenud Euroopa Ülemkogu resolutsioon stabiilsuse ja kasvu pakti kohta. Kõnealuseid määrusi muudeti 2005. aastal määrustega (EÜ) nr 1055/2005 ja (EÜ) nr 1056/2005 ning täiendati nõukogu 20. märtsi 2005. aasta aruandega stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise tõhustamise kohta. Nüüd tehtavate ettepanekute eesmärk on muuta määrusi (EÜ) nr 1466/97 ja (EÜ) nr 1467/97. Euroopa Parlamendi ja nõukogu uue määruse ettepanekus, mis käsitleb eelarvealase järelevalve tõhusat jõustamist euroalal, on vastavalt aluslepingu artiklile 136 ja artikli 121 lõikele 6 kavandatud täiendavad jõustamisvahendid. Liikmesriikide eelarveraamistiku nõudeid käsitletakse uues nõukogu direktiivis, mis põhineb artikli 126 lõikel 14. Eelkõige püütakse direktiiviga täpsustada liikmesriikide asutuste kohustust järgida aluslepingute protokoll nr 12 artiklis 3 ülemäärase puudujäägi menetluse kohta sätestatud.

Stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa eesmärk on tagada, et liikmesriigid järgivad ettevaatlikku eelarvepoliitikat, nii et ei oleks vaja vastu võtta karmimaid kooskõlastusmeetmeid, et vältida riigi rahanduse jätkusuutlikkuse ohtu seadmist, millel võiksid olla negatiivsed tagajärjed kogu majandus- ja rahaliidule. Sellest tulenevalt peavad liikmesriigid esitama stabiilsus- või lähenemisprogrammi, milles esitatakse kava, kuidas saavutada keskpika perioodi eelarve-eesmärgid, mis on kindlaks määratud protsendina SKPst (s.t kohandatuna vastavalt tsükli mõjule, v.a ühekordsed ja ajutised meetmed), oleksid liikmesriigiti erinevad, tasakaalulähedased ning kajastaksid valitsemissektori võlga ja rahvastiku vananemisega seotud kohustusi. Liikmesriikidelt, kes ei ole saavutanud keskpika

perioodi eelarve-eesmärke, eeldatakse, et nad liiguvad selles suunas kiirusega 0,5 % SKPst aastas.

Keskpika perioodi eelarve-eesmärke ei ole siiski suudetud vajalikul määral saavutada, mistõttu majandussurutis on kahjustanud riikide rahanduse olukorda. Lisaks on ilmnenu, et struktuursusest tegelikult ei piisa riigi eelarvepositsiooni mõõtmiseks, kuna majanduse kohta tsüklis on reaalajas raske hinnata ning kuna ebapiisavalt võetakse arvesse eelarve üle- ja alalaekumisi, mis ei ole otseselt seotud majandustsükliga (eelkõige seoses eluaseme- ja finantsturu suundumustega). Seetõttu ilmnes, et nii mõnegi riigi eelarvepositsioon, mis enne kriisi oli pealtnäha tugev, sõltus kulude rahastamisel üsna palju ootamatutest lisatuludest ning kui sellist lisatulu enam ei saadud, oli tulemuseks eelarvepuudujäägi suurenemine.

Nimetatud puudujääkide kõrvaldamiseks tehakse nüüd ettepanek reformida ennetuslikku osa ning samal ajal säilitatakse praegu kehtivad keskpika perioodi eelarve-eesmärgid ja nõue vähendada eelarvepuudujääki igal aastal 0,5 % SKPst kontrollväärtuse suunas. Kõige selle tagamiseks võetakse kasutusele uus ettevaatliku eelarvepoliitika põhimõte. Kõnealune põhimõte tähendab seda, et iga-aastane kulude kasv ei tohiks ületada keskpikaks perioodiks ettenähtud ettevaatlikku SKP kasvumäära, v.a juhul, kui keskpika perioodi eelarve-eesmärk on märgatavalt ületatud või kui kulude kasv, mis ületab keskpikaks perioodiks ettenähtud ettevaatliku kasvumäära, korvatakse suvakohaste meetmetega tulupoolel. Kui aga keskpika perioodi eelarve-eesmärki ei ole saavutatud, peab iga-aastane kulude kasv olema igal juhul väiksem kui keskpikaks perioodiks ettenähtud ettevaatlik SKP kasv. Põhieesmärk on tagada, et planeerimata lisatulu ei raisataks ära, vaid et seda kasutataks võla vähendamiseks. Kõnealuse uue põhimõttega nähakse ette võrdlusalus, mille abil kontrollida riikide stabiilsus- ja lähenemisprogrammis esitatavaid eelarvekavasid. Peale selle nähakse ette, et kui liikmesriik ei suuda järgida kulude kokkulepitud kasvumäära ega kohaldada kindlaksmääratud tulumeetmeid, võib komisjon esitada talle hoiatuse ning kui olukord püsib või on eriti tõsine, võib nõukogu esitada talle aluslepingu artikli 121 alusel soovitusel võtta parandusmeetmeid. Sellist ennetusliku osana esitatavat soovitusel toetatakse nüüd esimest korda ja üksnes euroala riikide puhul aluslepingu artikli 136 alusel jõustamisvahendiga, milleks on intressi kandev tagatis suuruses 0,2 % SKPst. Intressi kandva tagatise kehtestamiseks võetakse kasutusele nn vastupidise hääletamise menetlus: soovitusel esitamise korral tuleb komisjoni ettepaneku alusel maksta kõnealune tagatissumma, kui nõukogu ei ole kümne päeva jooksul teinud vastupidist otsust kvalifitseeritud häälteenamusega. Nõukogu võib vähendada tagatissummat üksnes ühehäälselt või komisjoni ettepaneku alusel ja asjaomase liikmesriigi põhjendatud taotluse korral. Tagatis koos kogunenud intressisummaga tagastatakse siis, kui nõukogu leiab, et tagatise määramise põhjuseks olnud olukorda enam ei ole.

Stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osaga püütakse vältida eelarvepoliitikas suuri vigu, mis võiksid seada ohtu riigi rahanduse jätkusuutlikkuse ning potentsiaalselt ohustada majandus- ja rahaliitu. See tähendab, et liikmesriigid peavad hoiduma valitsemissektori eelarve ülemäärasest puudujäägist, mis on kindlaks määratud arvnäitajatega – puudujääk 3 % SKPst ja võlg 60 % SKPst või kummagi piisav vähenemine kõnealuse kontrollväärtuse suunas. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusega rakendatakse ülemäärase puudujäägi keeld ja see koosneb etapiviisilistest meetmetest, mis euroala riikide puhul hõlmab võimalike rahaliste sanktsioonide kehtestamist.

Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust on korrapäraselt kohaldatud kooskõlas asjakohaste sätetega isegi finantskriisi erakorraliste asjaolude korral ja tänu sellele on võimalik eeldada, et olukord lahendatakse. Sellegipoolest on ilmnenu mitmed puudused. Kuigi puudujäägi- ja võlakriteerium on põhimõtteliselt võrdse kaaluga ning kuigi püsivalt suur võlg on väidetavalt

palju suurem oht riigi rahanduse jätkusuutlikkusele kui juhuslik suur puudujääk, on ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse keskmes peaaegu eranditult olnud tegelikult kontrollväärtus 3 % SKPst ja võlg on seni olnud teisejärgulise tähtsusega. Selle põhjuseks on asjaolu, et puudujäägiga võrreldes ei ole võlg nii üheselt mõistetav, samuti ei ole ühetähenduslikud sellised komponendid nagu võla piisava vähendamise tempo ja valitsuse kontrolli alt väljas olevate tegurite, eelkõige inflatsiooni suurem mõju võla suhtele. Põhimõtteliselt toetab ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust tugev jõustamismehhanism, kuna juhul, kui püsivalt ei suudeta korrigeerida ülemäärast puudujääki, oleks võimalik ja tuleks kehtestada rahalised sanktsioonid. Samas tulevad sellised sanktsioonid mängu väidetavalt liiga hilja, et olla tõhusaks hoiatuseks suurte eelarvepoliitiliste vigade korral, ning eelkõige tuleneb see sellest, et asjaomase riigi finantsolukord võib olla võrreldes selle ajaga, mil trahvi määramine oleks olnud asjakohane, nii palju halvenenud, et trahvioht ei ole enam usutav. Kokkuvõtteks võib öelda, et hiljutine kriis on selgelt näidanud, et kui tänu kohustusele korrigeerida ülemäärast puudujääki on võimalik eeldada, et säilitatakse valitsemissektori maksevõime, tuleks korrigeerimise ajakavas ja kohandamisviiside puhul võib-olla arvestada kogu majandus- ja rahaliitu hõlmavaid tegureid.

Kõnealuste puuduste kõrvaldamiseks tehakse parandusliku osa reformimiseks järgmised põhilised ettepanekud.

Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse puhul tuleks hakata arvestama võlakriteeriumiga ja eelkõige tuleks kehtestada võrdlusalus, millest lähtuvalt mõõta, kas võla suhe väheneb piisavalt kontrollväärtuse 60 % SKPst suunas. Täpsemalt tähendab see, et kui võla suhe SKPsse on üle 60 %, loetakse see piisavalt vähenevaks juhul, kui viimase kolme aasta jooksul on vahe kontrollväärtusega (60 % SKPst) vähenenud ühe kahekümnendiku võrra aastas. Kui mõni riik ei järgi kõnealust võrdlusalust, ei pruugi see tingimata tähendada seda, et selle riigi suhtes algatatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, sest sellise otsuse tegemisel on eelkõige võla edasise arengu hindamiseks vaja arvesse võtta kõiki asjakohaseid tegureid, näiteks seda, kas väga väike nominaalkasv takistab võla vähendamist, samuti võla struktuuriga seotud riskitegureid, erasektori võlakoormat ning rahvastiku vananemisega seotud bilansiväliseid kohustusi. Analoogselt suurema rõhuasetusega võlal tuleks rohkem tähelepanu pöörata asjakohastele teguritele ka juhul, kui puudujäägikriteeriumi ei täideta, kuigi riigi võlg on väiksem kui kontrollväärtus 60 % SKPst.

Kavandatud paindlikum lähenemisviis asjakohaste tegurite vaagimisele ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kindlaksmääramise etappidel võiks olla ka kasulik neile riikidele, kel kulub oma pensionisüsteemi reformimiseks rohkem aega kui ettenähtud viieaastane üleminekuperiood. Stabiilsuse ja kasvu pakt sisaldab pensionisüsteemi reformi käsitlevaid erisätteid, mida kohaldatakse puudujäägikriteeriumi suhtes, ning nüüd laiendatakse neid ka võlakriteeriumile. Võlakriteeriumi täitmise hindamisel kehtestatakse samasugune viieaastane üleminekuperiood kõnealuste reformide netokulude kindlaksmääramiseks. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse käivitamise ja selle tühistamise korral võetakse samaväärselt arvesse ka varem rakendatud pensionisüsteemide osalist või täielikku kehtetuks tunnistamist.

Jõustamisele aitab kaasa see, et euroala liikmesriikidele kehtestatakse rida uusi rahalisi sanktsioone, mida hakatakse kohaldama järk-järgult menetluse palju varasemas etapis. Konkreetselt tähendab see, et kui tehakse otsus algatada riigi suhtes ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus, kohaldatakse tema suhtes intressi mittekindvat tagatist suuruses 0,2 % SKPst, mis muudetakse trahviks juhul, kui riik ei järgi esialgset soovitusi korrigeerida puudujääki. See summa võrdub sanktsioonide kindlaksmääratud osaga, mis praegu on juba

ette nähtud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse lõppetapis. Samuti on see seotud ELi eelarvega, mis peaks lihtsustama võimalikku üleminekut ELi eelarvel põhinevale jõustamissüsteemile, nagu on märgitud eespool nimetatud komisjoni 30. juuni 2010. aasta teatises. Kui nõuete eiramine jätkub, kehtestatakse sanktsioon vastavalt stabiilsuse ja kasvu pakti praegu juba kehtivatele sätetele. Selleks et vältida suvakohast jõustamist, nähakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse järjestikuste etappidega seotud uute sanktsioonide kehtestamiseks ette nn vastupidise hääletamise menetlus. Konkreetselt tähendab see, et ülemäärase eelarvepuudujäägi igas etapis teeb komisjon ettepaneku asjakohase sanktsiooni kohta ning see loetakse vastuvõetuks, kui nõukogu ei ole kümne päeva jooksul teinud vastupidist otsust kvalifitseeritud hääلteenamusega. Intressi mittekanvda tagatise või trahvi suurust võib vähendada või kõnealuse tagatise või trahvi võib nõukogu tühistada ühehäälselt või tuginedes erakorralistest majandusoludest tulenevale komisjoni konkreetsele ettepanekule või asjaomase liikmesriigi põhjendatud taotlusele.

Kriteeriumid, mille alusel igas etapis hinnata soovitude järgimist, sealhulgas võimalus pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaegu, muudetakse selgemaks ja analoogselt ennetusliku osa jaoks kavandatud lähenemisviisiga pööratakse teadlikult tähelepanu valitsuse otsese kontrolli all eeldatavalt olevatele rahandusvaldkonna muutujatele, eelkõige kuludele. Lisaks sellistele riigispetsiifilistele asjaoludele kehtestatakse võimalus pikendada tähtaegu ka üldise majanduskriisi tingimustes.

Majandus- ja rahaliidu eelarve kooskõlastamise raamistiku puhul ei saa eeldada, et seda on võimalik tõhusalt jõustada üksnes ELi tasandil sätestatule tuginedes. Arvestades ELi eelarvepoliitika kujundamise erilist detsentraliseeritust ja üldist vajadust võtta ELi eeskirjad üle liikmesriikide õigusse, on oluline, et majandus- ja rahaliidu eelarve kooskõlastamise raamistikuga seotud eesmärgid kajastuksid liikmesriikide eelarveraamistikus. Liikmesriigi eelarveraamistik on elementide kogum, mis on riikliku eelarvejuhtimise aluseks, st et tegemist on riigispetsiifiliste institutsionaalsete põhimõtetega, kuidas kujundada eelarvepoliitikat riigi tasandil. See hõlmab avaliku sektori raamatupidamisarvestuse süsteemi, statistikat, prognoosimistavasid, arvudes väljendatud eelarve-eeskirju, kõikide eelarveprotsessi etappide menetlusi, eelkõige keskpika perioodi eelarveraamistikku, ning valitsuse allsektorite vahelisi eelarvelisi suhteid. Ehkki liikmesriikide erivajadusi ja eelistusi on vaja arvestada, tuleb minimaalse kvaliteeditaseme ning majandus- ja rahaliidu eeskirjadega kooskõla tagamiseks astuda mõningaid samme. Kõnealuseid teemasid käsitletakse stabiilsuse ja kasvu pakti täiendavaks reformimiseks kavandatud direktiivis liikmesriikide eelarveraamistike kohta. Kõigepealt nähakse kõnealuste elementidega ette, et liikmesriikide eelarveraamistikud, täpsemalt raamatupidamisarvestus, statistika ja prognoosimistavad vastaksid Euroopa miinimumnõuetele, et muuta eelarvega seotud arengutendentsid läbipaistvamaks ja lihtsustada nende järelevalvet. Samuti tuleb liikmesriikide eelarveraamistikesse lisada eelarve mitmeaastase planeerimise võimalus, et tagada ELi tasandil kehtestatud keskpika perioodi eesmärkide saavutamine. Peale selle peavad liikmesriigid kehtestama arvudes väljendatud eelarve-eeskirjad, mis aitavad järgida puudujäägi ja võla kontrollväärtust. Liikmesriigid peavad tagama kõnealuste komponentide kohaldamise kõikide keskvalitsuse allsektorite suhtes. Liikmesriikide asutused peavad ka tagama eelarvemenetluse läbipaistvuse ja andma üksikasjalikku teavet olemasolevate eelarveväliste vahendite, maksukulude ja tingimuslike kohustuste kohta.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr .../...,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõike 14 teist lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Keskpanka arvamust,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt aluslepingus sätestatule peaks liikmesriikide majanduspoliitika kooskõlastamine ELis tähendama seda, et järgitakse stabiilsete hindade, riigi rahanduse ja rahanduslike tingimuste usaldusväarsuse ning tasakaalustatud maksebilansi juhtpõhimõtteid.
- (2) Stabiilsuse ja kasvu pakt koosnes algselt nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusest (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,² nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrusest (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta³ ning Euroopa Ülemkogu 17. juuni 1997. aasta resolutsioonist stabiilsuse ja kasvu pakti kohta⁴. Määrusi (EÜ) nr 1466/97 ja (EÜ) nr 1467/97 muudeti 2005. aastal vastavalt määrustega (EÜ) nr 1055/2005 ja (EÜ) nr 1056/2005. Lisaks võeti vastu nõukogu 20. märtsi 2005. aasta aruanne stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise tõhustamise kohta.
- (3) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada riigi rahanduse usaldusväarsus, mis tagab hindade stabiilsuse ning töökohtade loomist soodustava tugeva ja püsiva majanduskasvu, mille aluseks on finantsstabiilsus.

¹ ELT C , , lk .

² EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

³ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.

⁴ EÜT C 236, 2.8.1997, lk 1.

- (4) Ühist majandusliku juhtimise raamistikku, sealhulgas järelevalvet eelarve üle on vaja tõhustada, arvestades ELi liikmesriikide majanduselu suurt integreeritust, seda eelkõige euroalal.
- (5) Eelarvedistsipliini eeskirjad tuleks muuta rangemaks ning suuremat tähtsust tuleks omistada võla suurusele ja selle arengule ning üldisele jätkusuutlikkusele.
- (6) Selleks et rakendada praegu kehtivat ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust puudujäägi- ja võlakriteeriumi alusel, tuleb kindlaks määrata võrdlusalus, millest lähtuvalt hinnata, kas valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneb piisavalt ja kas kontrollväärtus saavutatakse rahuldava tempoga.
- (7) Kui ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu ja sellise olukorra tingivate asjaolude kindlaksmääramisel lähtutakse võlakriteeriumist, ei tohiks võtta aluseks mitte ainult võrdlusaluse järgimata jätmist, vaid alati tuleks arvesse võtta kõiki aluslepingu artikli 126 lõike 3 kohases komisjoni aruandes nimetatud asjakohaseid tegureid.
- (8) Kui ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu ja sellise olukorra tingivate asjaolude kindlaksmääramisel lähtutakse aga puudujäägikriteeriumist, tuleb kõiki aluslepingu artikli 126 lõike 3 kohases komisjoni aruandes nimetatud asjakohaseid tegureid arvesse võtta juhul, kui valitsemissektori võla suhe SKPsse ei ületa kontrollväärtust.
- (9) Aluslepingu artikli 126 lõike 3 kohases komisjoni aruandes tuleks asjakohaselt vaagida riigi eelarveraamistiku kvaliteeti, kuna selle osatähtsus eelarve konsolideerimise ja riigi jätkusuutliku rahanduse toetamisel on äärmiselt suur.
- (10) Selleks et toetada järelevalvet ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimist käsitlevate nõukogu soovitude ja teatiste järgimise üle, on vaja kõnealustes soovitudes ja teatistes kindlaks määrata iga-aastased eelarve-eesmärgid, mille puhul võetakse arvesse eelarvepositsiooni parandamiseks vajalikku tsüklilist kohandamist, v.a ühekordsed ja muud ajutised meetmed.
- (11) Meetmete tõhususe hindamisel on abiks see, kui aluseks võetakse valitsemissektori kulude üldiste eesmärkide järgimine ja kavandatud konkreetsete tulumeetmete rakendamine.
- (12) Ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaja pikendamise vajaduse hindamisel tuleks eriliselt arvestada tõsise ja üldise majandussurutisega.
- (13) Asjakohane on tõhustada aluslepingu artikli 126 lõikes 11 kavandatud rahaliste sanktsioonide kohaldamist nii, et need ka tegelikult stimuleeriksid järgima artikli 126 lõike 9 aluses esitatud teatistes sätestatud.
- (14) Selle tagamiseks, et osalevad liikmesriigid järgiksid ELi eelarvejärelevalve raamistikku, tuleks aluslepingu artikli 136 alusel reguleerida eeskirjadega sanktsioonid, millega tagatakse stabiilsuse ja kasvu pakti eeskirjade õiglane, õigeaegne ja tõhus täitmine.
- (15) Määruses (EÜ) nr 1467/97 sisalduvates viidetes tuleks arvestada Euroopa Liidu toimimise lepingu uut artiklite numeratsiooni ning asjaolu, et nõukogu määrus (EÜ) nr 3625/93 asendati nõukogu 25. mai 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 479/2009 Euroopa

Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolliga kohaldamise kohta⁵.

(16) Määrust (EÜ) nr 1467/97 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1467/97 muudetakse järgmiselt:

1) artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

1. Käesolevas määruses sätestatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kiirendamise ja selgitamise kord, mille eesmärk on vältida valitsemissektori eelarve ülemäärast puudujääki ja puudujäägi tekkimise korral soodustada selle viivitamatut korrigeerimist ning mille käigus valitsemissektori eelarve puudujäägi ja võla kriteeriumi alusel kontrollitakse eelarvedistsipliini järgimist.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel on „osalevad liikmesriigid” need liikmesriigid, kelle valuuta on euro.”;

2) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Kui valitsemissektori eelarve puudujääk ületab kontrollväärtuse, käsitatakse seda olukorda kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõike 2 punkti a teise alapunktiga erandlikuna, kui selle põhjustab asjaomase liikmesriigi kontrolli alt väljas olev ebatavaline sündmus, mis avaldab tõsist mõju valitsemissektori finantspositsioonile, või kui selle põhjustab tõsine majandussurutis.”;

b) lisatakse lõige 1a:

„1a. Kui valitsemissektori võla suhe SKPsse ületab kontrollväärtuse, käsitatakse seda kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõike 2 punktiga b kontrollväärtuse suunas piisavalt vähenevana, kui eelneva kolme aasta jooksul on erinevus kontrollväärtusega vähenenud ühe kahekümnendiku võrra aastas. Kolme aasta jooksul alates [lisatakse käesoleva määruse jõustumise kuupäev] kohaldatakse kõnealust näitajat tagasiulatuvalt.”;

⁵ ELT L 145, 10.6.2009, lk 1.

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon peab aluslepingu artikli 126 lõikes 3 sätestatud aruande ettevalmistamisel võtma arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, mis on nimetatud artiklis märgitud. Komisjoni aruandes tuleb asjakohaselt kajastada arengutendentse, mis on seotud keskpika perioodi majanduspositsiooniga (eelkõige potentsiaalne majanduskasv, valdavad tsüklilised tingimused, ülemäärane makromajanduslik tasakaalunihe) ning keskpika perioodi eelarvepositsiooniga (eelkõige eelarve konsolideerimine headel aegadel, ELi üldist majanduskasvustrateegiat käsitlevate poliitikasuundumuste rakendamine, riigi rahanduse üldine kvaliteet ning eriti kooskõla nõukogu direktiiviga [...] liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta). Aruandes analüüsitakse ka keskpika perioodi võlapositsiooni arengut (eelkõige kajastatakse asjakohaselt riskitegureid, sealhulgas võla tähtaegu ja vääringsid, võlakoorma ja eelarvepositsiooni suhet mõjutavaid muid tehinguid, kogutud reserve ja muid valitsemissektori varasid; tagatise, täpsemalt finantssektoriga seotud tagatise, rahvastiku vananemisega seotud otseseid ja kaudseid kohustusi ning erasektori võlga sedavõrd, kuivõrd sellega võib kaasneda valitsemissektori bilansiväline kohustus). Lisaks sellele peab komisjon pöörama asjakohast tähelepanu ka kõikidele teistele teguritele, mis on asjaomase liikmesriigi arvates olulised, et põhjalikult ja kvalitatiivselt hinnata kontrollväärtuse ületamist, ning millest liikmesriik on komisjonile ja nõukogule teada andnud. Seoses sellega pööratakse eritähelepanu rahvusvahelise solidaarsuse edendamiseks ja ELi poliitikaeesmärkide, sealhulgas finantsstabiilsuse saavutamiseks makstavale rahalisele toetusele.”;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Komisjon ja nõukogu koostavad tasakaalustatud üldhinnangu kõikide asjakohaste tegurite kohta ja võtavad selles eriti arvesse nende tegurite raskendavat või leevendavat mõju puudujäägi- ja/või võlakriteeriumi järgimise hindamisele. Kui hinnatakse puudujäägikriteeriumi järgimist ja kui valitsemissektori võla suhe SKPsse ületab kontrollväärtuse, võetakse kõnealuseid tegureid edasises menetluses, mille tulemusel tehakse otsus aluslepingu artikli 126 lõigete 4, 5 ja 6 kohase ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta, arvesse üksnes juhul, kui täielikult on täidetud topelttingimus, s.t et enne asjakohaste tegurite arvessevõtmist on kindel, et valitsemissektori eelarve puudujääk on kontrollväärtuselähedane ja et see ületab kontrollväärtuse ajutiselt.”;

e) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Nende liikmesriikide puhul, kus ülemäärane eelarvepuudujääk või aluslepingu artikli 126 lõike 2 punkti b kohaste võlakriteeriumi nõuete eiramine on seotud sellise pensionireformi rakendamisega, millega kehtestatakse mitmesambaline süsteem, mis sisaldab kohustuslikku, täielikult finantseeritud pensionisammast, võtavad komisjon ja nõukogu ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse käigus puudujäägi- ja võlanäitajate arengut hinnates arvesse ka kulusid, mis pensionireformi käigus tekivad riiklikult hallatavale sambale. Kui võla suhe ületab kontrollväärtuse, võetakse reformikulused arvesse üksnes juhul, kui puudujääk on

kontrollväärtuselähedane. Selleks võetakse viie aasta jooksul alates reformi jõustumisest lineaarselt väheneval meetodil arvesse selle netokulu, nii nagu see kajastub puudujäägi- ja võlasuundumustes. Olenemata reformi jõustumise kuupäevast võetakse samasugusel lineaarselt väheneval meetodil ka arvesse võlasuundumustes kajastuvat reformi netokulu viie aasta pikkuse üleminekuperioodi jooksul alates [lisatakse käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Kui eelarvepuudujääk on oluliselt ja jätkuvalt vähenenud ning on kontrollväärtuselähedane ja kui võlakriteeriumi nõuete täitmata jätmise korral on võlg hakanud vähenema, võtab nõukogu ka arvesse eespool kirjeldatud viisil arvatud netokulu, kui teeb aluslepingu artikli 126 lõike 12 kohase otsuse, millega tühistatakse mõned või kõik nõukogu otsused, mis on vastu võetud aluslepingu artikli 126 lõigete 6–9 ja lõike 11 kohaselt. Samuti võetakse arvesse netokulu vähenemist, mis tuleneb eespool nimetatud pensionireformi osalisest või täielikust kehtetuks tunnistamisest.”;

3) artiklit 3 muudetakse järgmiselt.

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui komisjoni arvates on eelarvepuudujääk ülemäärane, adresseerib ta arvamuse ja ettepaneku kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõigetega 5 ja 6 nõukogule, võttes täielikult arvesse lõikes 1 nimetatud arvamust.”;

b) lõikes 3 asendatakse viide määruse (EÜ) nr 3605/93 artikli 4 lõigetele 2 ja 3 viitega määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 3 lõigetele 2 ja 3;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Nõukogu soovitus, mis on esitatud kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 7, kehtestatakse asjaomasele liikmesriigile tõhusate meetmete võtmiseks maksimaalselt kuuekuune tähtaeg. Samuti kehtestatakse nõukogu soovituses tähtaeg ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks, mis peaks olema lõpule viidud puudujäägi kindlakstegemisele järgneval aastal, välja arvatud eriasjaolude korral. Nõukogu nõuab oma soovitus, et liikmesriik saavutaks iga-aastased eelarve-eesmärgid, mis soovitusel aluseks olevatest prognoosidest lähtuvalt on kooskõlas tsükliliselt korrigeeritud eelarvepositsiooni minimaalse aastase paranemisega vähemalt 0,5 % SKPst (v.a ühekordsed ja ajutised meetmed), et tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimine soovitusel kehtestatud tähtaja jooksul.”;

d) lisatakse lõige 4a:

„4a. Hiljemalt lõikes 4 sätestatud kuuekuuse tähtaja jooksul esitab asjaomane liikmesriik komisjonile ja nõukogule aruande meetmetest, mis ta on võtnud vastuseks aluslepingu artikli 126 lõike 7 kohasele nõukogu soovitusele. Aruanne sisaldab aluslepingu artikli 126 lõike 7 kohase nõukogu soovitusel kooskõlas olevaid valitsemissektori kulude ja suvakohaste tulumeetmetega seotud eesmärgid, samuti teavet võetud meetmete kohta ja kõnealuste eesmärkide saavutamiseks kavandatud meetmete kohta. Kõnealune aruanne avalikustatakse.”;

e) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui asjaomane liikmesriik on võtnud tõhusaid meetmeid kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõike 7 alusel antud soovitusel ja kui ootamatu tõsine majanduslik sündmus, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, esineb pärast selle soovitusel vastuvõtmist, võib nõukogu teha komisjoni soovitusel otsuse võtta aluslepingu artikli 126 lõike 7 alusel vastu muudetud soovitus. Muudetud soovitusel võidakse pikendada ülemääraste eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega reeglina ühe aasta võrra, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 2 lõikes 3 nimetatud asjakohaseid tegureid. Nõukogu hindab, kas on toimunud ootamatu tõsine majanduslik sündmus, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, võrreldes seda oma soovitusel esitatud majandusprognosidega. Samuti võib nõukogu teha komisjoni soovitusel otsuse võtta vastu aluslepingu artikli 126 lõike 7 kohane muudetud soovitusel tõsise ja üldise majandussurutise korral.”;

4) artikli 4 lõike 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui nõukogu vaeb, kas vastuseks tema soovitusel, mis on tehtud kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 7, on võetud tõhusaid meetmeid, võtab ta otsuse tegemisel arvesse aruannet, mille asjaomase liikmesriik esitab käesoleva määruse artikli 3 lõike 4a kohaselt, ja käesoleva määruse rakendamist ning asjaomase liikmesriigi valitsuse muid avalikult teadaantud otsuseid.”;

5) artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 asendatakse järgmisega:

„1. Aluslepingu artikli 126 lõike 9 kohane nõukogu otsus teatada asjaomasele osalevale liikmesriigile, et see võtaks meetmeid eelarvepuudujäägi vähendamiseks, tehakse kahe kuu jooksul alates nõukogu otsusest, millega tehti kindlaks, et artikli 126 lõikega 8 kooskõlas olevaid tõhusaid meetmeid ei ole võetud. Nõukogu nõuab oma teatisel, et liikmesriik saavutaks iga-aastased eelarve-eesmärgid, mis teatise aluseks olevatest prognoosidest lähtuvalt on kooskõlas tsükliliselt korrigeeritud eelarvepositsiooni minimaalse aastase paranemisega vähemalt 0,5 % SKPst (v.a ühekordsed ja ajutised meetmed), et tagada ülemääraste eelarvepuudujäägi korrigeerimine teatisel kehtestatud tähtaja jooksul. Nõukogu märgib ka kõnealuste eesmärkide saavutamist soodustavad meetmed.”;

b) lisatakse lõige 1a:

„1a. Olles saanud nõukogult aluslepingu artikli 126 lõike 9 kohase teatise, annab asjaomane liikmesriik komisjonile ja nõukogule aru meetmetest, mis ta vastuseks nõukogu teatisele on võtnud. Aruanne sisaldab valitsemissektori kulude ja suvakohaste tulumeetmetega seotud eesmärke ning teavet selle kohta, missuguseid meetmeid on võetud vastuseks nõukogu konkreetsetele soovitudele, nii et nõukogul oleks vajaduse korral võimalik teha otsus vastavalt käesoleva määruse artikli 6 lõikele 2. Kõnealune aruanne avalikustatakse.”;

c) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui asjaomane liikmesriik on võtnud tõhusaid meetmeid kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõike 9 alusel antud teatisega ja ootamatu tõsine majanduslik sündmus, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, on toimunud pärast selle teatise vastuvõtmist, võib nõukogu teha komisjoni soovitusel otsuse võtta vastu muudetud teatis aluslepingu artikli 126 lõike 9 alusel. Muudetud teatise võidakse pikendada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaega reeglina ühe aasta võrra, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 2 lõikes 3 nimetatud asjakohaseid tegureid. Nõukogu hindab, kas on toimunud ootamatu tõsine majanduslik sündmus, millel on riigi rahandusele oluline negatiivne mõju, võrreldes seda enda teatisele olevate majandusprognosidega. Samuti võib nõukogu teha komisjoni soovitusel otsuse võtta vastu aluslepingu artikli 126 lõike 9 kohane muudetud teatis tõsise ja üldise majandussurutise korral.”;

6) artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

1. Kui nõukogu vaeb, kas vastuseks tema teatisele, mis on tehtud kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 9, on võetud tõhusaid meetmeid, võtab ta otsuse tegemisel arvesse aruannet, mille asjaomase liikmesriik esitab käesoleva määruse artikli 5 lõike 1a kohaselt, ja käesoleva määruse rakendamist ning asjaomase liikmesriigi valitsuse muid avalikult teadaantud otsuseid.

2. Kui tingimused aluslepingu artikli 126 lõike 11 kohaldamiseks on täidetud, kehtestab nõukogu kooskõlas artikli 126 lõikega 11 sanktsioonid. Iga selline otsus tehakse hiljemalt nelja kuu jooksul pärast nõukogu otsust, millega teatati asjaomasele osalevale liikmesriigile, et see võtaks meetmeid kooskõlas artikli 126 lõikega 9.”;

7) artiklis 7 asendatakse viide määruse (EÜ) nr 3605/93 artikli 4 lõigetele 2 ja 3 viitega määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 3 lõigetele 2 ja 3;

- 8) artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Nõukogu teeb aluslepingu artikli 126 lõike 11 kohase otsuse sanktsioonide karmistamise kohta hiljemalt kahe kuu jooksul alates määruses (EÜ) nr 479/2009 sätestatud aruandluskuupäevast. Nõukogu teeb aluslepingu artikli 126 lõike 12 kohaselt otsuse kõikide oma otsuste või neist osa tühistamise kohta võimalikult kiiresti ja igal juhul hiljemalt kahe kuu jooksul alates määruses (EÜ) nr 479/2009 sätestatud aruandluskuupäevast.”;

- 9) artikli 9 kolmandas lõigus asendatakse viide artiklile 6 viitega artikli 6 lõikele 2;

- 10) artiklit 10 muudetakse järgmiselt.

- a) lõike 1 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon ja nõukogu jälgivad korrapäraselt, kuidas rakendatakse meetmeid, mida on võtnud.”;

- b) lõikes 3 asendatakse viide määrusele (EÜ) nr 3605/93 viitega määrusele (EÜ) nr 479/2009;

- 11) artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Kui nõukogu otsustab osaleva liikmesriigi suhtes kohaldada meetmeid kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 11, nõutakse üldjuhul trahvi. Nõukogu võib teha otsuse täiendada kõnealust trahvi muude aluslepingu artikli 126 lõikes 11 sätestatud meetmetega.”;

- 12) artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

1. Trahvisumma koosneb kindlaksmääratud osast, mis võrdub 0,2 %ga SKPst, ja muutuvast osast. Muutuva osa suurus on kuni üks kümnendik eelmise aasta puudujäägi (% SKPst) ja valitsemissektori eelarvepuudujäägi kontrollväärtuse erinevusest või, kui eelarvedistsipliini täitmata jätmise korral arvestatakse võlakriteeriumi, kuni üks kümnendik eelmise aasta puudujäägi (% SKPst) ja valitsemissektori sellise eelarvepositsiooni (% SKPst) erinevusest, mis samal aastal oleks tulnud saavutada vastavalt aluslepingu artikli 126 lõike 9 alusel väljaantud teatisele.

2. Igal järgneval aastal, kuni otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta tühistatakse, hindab nõukogu, kas asjaomane osalev liikmesriik on võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks aluslepingu artikli 126 lõike 9 kohasele nõukogu edastatud teatisele. Kui asjaomane osalev liikmesriik ei ole nõukogu teatist järginud, otsustab nõukogu iga-aastase hindamise käigus sanktsioone karmistada kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 11. Kui tehakse otsus täiendada trahvi kohta, arvutatakse see samamoodi nagu lõike 1 kohane muutuv trahviosa.

3. Ühegi lõigetes 1 ja 2 nimetatud trahvi ülemmäär ei ole suurem kui 0,5 % SKPst.”;

- 13) artikkel 13 tunnistatakse kehtetuks ja artiklis 15 asendatakse viide artiklile 13 viitega artiklile 12;
- 14) artikkel 16 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 16

Käesoleva määruse artiklis 12 nimetatud trahvide näol on tegemist aluslepingu artikli 311 kohase muu tuluga, mis jaotatakse nende teiste osalevate riikide vahel, kellel ei ole aluslepingu artikli 126 lõike 6 kohaselt kindlaksmääratud ülemäärast eelarvepuudujääki ja kelle suhtes ei kohaldata ülemäärase tasakaalunihke menetlust määruse (EL) nr [.../...] tähenduses, proportsionaalselt nende osale nõudeid täitvate liikmesriikide üldises kogurahvatulus.”;

- 15) kogu määrukses asendatakse viited artiklile 104 viidetega aluslepingu artiklile 126;
- 16) lisa punkti 2 I veerus asendatakse viide nõukogu määruse (EÜ) nr 3605/93 artikli 4 lõigetele 2 ja 3 viitega nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2009 artikli 3 lõigetele 2 ja 3.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

*Nõukogu nimel
eesistuja*

ETTEPANEKUTELE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Nõukogu määrus, millega kiirendatakse ja selgitatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamist.

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile⁶

Majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

Ettepanek/algatus käsitleb uut meedet, mis tuleneb **katseprojektist / ettevalmistavast tegevusest**⁷

Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Soodustada ELis majanduskasvu, uute töökohtade loomist ja jätkusuutliku arengut

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärgid: nr 1 ja nr 3:

– tagada ELis majanduskriisile reageerimise poliitika väljatöötamisel tegelik kooskõlastatus ja ühtsus, pidades silmas Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamist ja jätkusuutlikku arengut ning seades eesmärgiks liikmesriikide majanduskasvu potentsiaali suurendamise ja ELi konkurentsivõimelisemaks muutmise;

– soosida liikmesriikide püüdlusi saavutada tugev eelarvepositsioon ning jätkusuutlik ja hea riigi rahanduse olukord, mis aitaksid tagada majanduskasvu.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

⁶ ABM – tegevuspõhine juhtimine; ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

⁷ Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile a või b.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmadele.

Komisjoni teatises KOM(2010) 367 rõhutati vajadust ELi sellise poliitika järele, mis on täpselt kindlaks määratud ning mille eesmärk on i) saavutada majanduse taaselnemine, ii) taastada riikide rahanduse kindel alus ning iii) aktiivselt soodustada jätkusuutlikku majanduskasvu ja tööhõivet.

Määruse kavandatud muudatus, mille näol on tegemist stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osaga, kuulub nende ametlike seadusandlike ettepanekute hulka, millest anti teada eespool nimetatud teatises. Kõnealuste muudatuste eesmärk on muuta poliitika kooskõlastatumaks, eelkõige käsitledes vajadust tegelikult jõustada liikmesriikide eelarve- ja majanduspoliitika järelevalve asjakohaste stiimulite ja sanktsioonide abil ning pannes suuremat rõhku valitsemissektori võlale ja eelarve jätkusuutlikkusele.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Seda, kuidas on saavutatud komisjoni üldeesmärk edendada ELis majanduskasvu, töökohtade loomist ja jätkusuutlikku arengut, mõõdetakse järgmiste mõjunäitajate kaudu:

- mil määral on liikmesriikide eelarve täitmise tulemused kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga;
- potentsiaalne majanduskasv / SKP.

eespool nimetatud erieesmärgi nr 3 saavutamist mõõdetakse järgmise mõjunäitaja abil: kui palju (protsentuaalselt) on liikmesriigid rakendanud üksikuid stabiilsuse ja kasvu paktiga seotud komisjoni soovitusi (sõltuvalt nende vastuvõtmisest nõukogus).

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Seadusandlik ettepanek on osa meetmetest, millest komisjon andis teada oma 30. juuni 2010. aasta teatises KOM(2010) 367, millega arendatakse edasi komisjoni 12. mai 2010. aasta teatises KOM(2010) 250 esitatud poliitilisi ideid ja lähtutakse Euroopa Ülemkogul 17. juunil 2010 kokku lepitud suunistest.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisandväärtus

Liikmesriikide majanduspoliitika kooskõlastamine kuulub lahutamatu osana ELi pädevusse, nagu on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu VIII jaotises (majandus- ja rahapoliitika).

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Hiljutised kogemused on näidanud, et majanduspoliitikat on vaja tõhusamalt kooskõlastada ning et eelkõige on vaja karmistada stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku ja paranduslikku osa.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Seadusandlik ettepanek on üks osa komisjoni 30. juuni 2010. aasta teatises KOM(2010) 367 esitatud ulatuslikust majandusreformi paketist.

1.6. Meetme ja finantsmõju kestus

Piiratud kestusega ettepanek/algatus

– Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA

– Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

Piiramatu kestusega ettepanek/algatus

– Finantsmõju suureneb seoses meetme rakendamisega järk-järgult ajavahemikul AAAA–AAAA

– seejärel finantsmõju stabiliseerub.

1.7. Ettenähtud haldusviisid⁸

Tsentraliseeritud haldamine: otse, haldajaks on komisjon

Tsentraliseeritud haldamine: kaudselt, haldamine on delegeeritud:

– täitevasutustele

– ühenduste asutatud asutustele⁹

– riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele

– isikutele, kellele on usaldatud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomases põhiõigusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses

Haldamine koostöös liikmesriikidega

Haldamine detsentraliseeritult kolmandate riikidega

⁸ Haldusviise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁹ Määratletud finantsmääruse artiklis 185.

Haldamine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (*täpsustage*)

Mitme haldusviisi korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused

--

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandlus

Täpsustage teostamise tingimused ja sagedus.

Ei kohaldata

2.2. Haldus ja kontroll

2.2.1. Tuvastatud ohud

Ei kohaldata

2.2.2. Ettenähtud kontrollivahendid

Ei kohaldata

2.3. Pettuse ja muude rikkumiste ärahoidmine

Täpsustage toimivad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Ei kohaldata

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja eelarveread, mille kuludele mõju avaldub

Seadusandliku akti jaoks ei ole vaja lisapersonali ega täiendavaid rahalisi vahendeid.

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatud/liigendamata ⁽¹⁰⁾	EFTA ¹¹ riigid	Kandidaatriigid ¹²	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse: Puuduvad

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses
	[XX.YY.YY.YY]		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

¹⁰ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

¹¹ EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

¹² Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	[Nimetus.....]
---	----	----------------

<...> peadirektoraat			Aasta N ¹³	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
Eelarverea nr	Kulukohustused	(1)	Puuduvad							
	Maksed	(2)								
Eelarverea nr	Kulukohustused	(1a)	Puuduvad							
	Maksed	(2a)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ¹⁴			Puuduvad							
Eelarverea nr		(3)								
<....> peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a+3								
	Maksed	=2+2a+3								

¹³ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

¹⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi <...> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki:

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	Halduskulud
---	----------	-------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU
<...> peadirektoraat									
• Personalikulud									
• Muud halduskulud									
<...> peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N ¹⁵	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused								
	Maksed								

¹⁵ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustada eesmärgid ja väljundid			Aasta N		Aasta N+1		Aasta N+2		Aasta N+3		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ¹⁶	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ¹⁷																		
Väljund																		
Väljund																		
Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2																		
Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		

¹⁶ Väljunditena käsitletakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).
¹⁷ Vastavalt punktis 1.4.2 nimetatud erieesmärkidele.

KULUD KOKKU																			
--------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ¹⁸	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)	KOKKU
--	--------------------------	--------------	--------------	--------------	---	--------------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5							
Personalikulud							
Muud halduskulud							
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku							

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud¹⁹							
Personalikulud							
Muud halduskulud							
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku							

KOKKU							
--------------	--	--	--	--	--	--	--

¹⁸ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

¹⁹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus (täisarvuna või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)		
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
XX 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)							
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)²⁰							
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja abiteenistujad)							
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)							
XX 01 04 yy ²¹	– peakorteris ²²						
	– delegatsioonides						
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muu eelarverida (täpsustage)							
KOKKU							

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või jaotisele.

²⁰ Lepingulised töötajad, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid:

²¹ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiir (endised B..A read).

²² Peamiselt struktuurifondid, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
- Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjakohase rubriigi ümberplaneerimine

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

- Ettepanekuga/algatusega seoses võib olla vajalik paindlikkusinstrumendi kohaldamine või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine²³

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)			Kokku
<i>Täpsustage kaasrahastav asutus</i>								
Kaasrahastamine KOKKU								

²³ Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline finantsmõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarvesse kantud summad	Ettepaneku/algatuse mõju ²⁴						
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vrd punkt 1.6)		
Artikkel								

Mitmesuguste tulude puhul täpsustage, milliseid eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Täpsustage tuludele avaldatava mõju arvutusmeetod.

²⁴ Traditsiooniliste omavahendite (põllumajandussaaduste tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab olema märgitud netosumma, s.t brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.